

Motion till riksdagen
2011/12:A322

av Åsa Lindestam m.fl. (S)

Jämställdhetsarbetet på olika fronter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av jämställdhetsarbete i förskolor, grundskolor, gymnasieskolor och högskolor.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av insatser för att göra arbetsmarknaden mindre könsuppdelad.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om insatser för att minska deltidsarbetet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge alla möjlighet att arbeta fram till pensionen.

¹ Yrkande 1 hänvisat till UbU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Arbetsförmedlingen pekar på stora obalanser på arbetsmarknaden för skogsläna. Bristen på kvalificerad arbetskraft är fortsatt stor samtidigt som stora pensionsavgångar väntas de kommande 10 åren. Det finns en kompetensbrist bland arbetssökande. Sökandegruppen består av hög andel långtidsinskrivna och funktionshindrade. Samtidigt fortsätter kvinnors och mäns yrkesval att vara traditionsbundna. Trots nedgången på den norrländska arbetsmarknaden är ohälsotalen fortsatt höga.

Regeringen måste arbeta fram en strategi för hur vi ska få en mer jämställd arbetsmarknad i vår del av Sverige, framför allt av tre anledningar:

- ? Otraditionella val av yrken måste uppnås om vi ska klara rekrytering.
- ? Rekryteringsbasen för företag och offentlig sektor i skogsläna måste bestå av både män och kvinnor.
- ? Företag med jämn könsfördelning är mest lönsamma, det visar studier både från Sverige och USA.

För att lyckas med detta krävs att man tar ett helhetsgrepp om problemen. I förskola och skola arbetar övervägande kvinnor som pedagoger. Detta gör att framför allt yngre barn saknar manliga förebilder, vilket är ett bekymmer i hela Sverige. Vi har pratat om jämställdhet under ett antal år både i Norrland och i övriga Sverige. Delegationer för jämställdhet både i förskolan och i skolan har lämnat förslag till åtgärder, men för lite har hänt. Betygen som ges efter år nio visar att flickor får högre betyg än pojkar.

Dessa skillnader måste utjämnas och regeringen bör snarast presentera åtgärder för detta.

Svensk gymnasieskola är synnerligen uppdelad efter kön beroende på program, och det gäller i högre grad för våra skogslän. Därför bör regeringen ge Skolverket i uppdrag att arbeta fram en strategi för hur ett mer könsrollsbytande studieval ska uppnås.

För högre utbildning är vi ännu längre från jämställdhet. År 2010 tog nästan dubbelt så många kvinnor ut examensbevis som män. Skevheten bland högskolenybjäre vad gäller kön är också stor. Det är helt nödvändigt att regeringen tar ett grepp om hur dessa skillnader ska minska.

Av de 30 största yrken som finns idag i Sverige är endast sju kvantitativt jämställda, dvs 40–60 % av vardera könet. I skogsläna har vi en än mer traditionell arbetsmarknad. Män arbetar inom basnäring och kvinnor inom vård och omsorg.

Många kvinnor arbetar ofrivilligt deltid. Den ekonomiska situationen för kvinnorna påverkas hela livet från låg föräldrapenning och arbetslöshetsersättning till låg pension, vilket gör dem beroende av männen eller samhället för sin försörjning. Alla som vill måste få rätt till heltid.

I dag är den reella pensionsåldern något över 60 år. Det vore önskvärt att ge alla möjlighet att arbeta kvar ett helt yrkesliv till pensionsåldern. 8 % av hela befolkningen förväntas lämna arbetsmarknaden de kommande åren.

Fel! Okänt namn på

Samtidigt sjunker elevkullarna i gymnasieåldrarna markant. I våra kommuner finns siffror på att antalet gymnasieelever sjunker så mycket som 35 %.

Även inom politiken behöver krafttag tas för att uppnå jämställdhet. I Riksdagen når vi 40–60 % idag. Däremot ser det annorlunda ut i kommuner, där de flesta ledarposter är indirekt valda och visar att nämnsordförande och kommunalrådsuppdrag är uppdrag som män har.

Det finns få kvinnliga verkställande direktörer i de börsnoterade företagen. I Norge har en jämn könsfördelning lagstiftats. Vår nuvarande näringsminister har slagit ifrån sig frågan och menar att det är upp till företagen att lösa problemet. Här är det nödvändigt med ett förslag från regeringen om hur en jämnare könsfördelning ska kunna uppnås.

Kvinnor är halva kompetensen i landet!

Stockholm den 3 oktober 2011

Åsa Lindestam (S)

Eva Sonidsson (S)

Marie Nordén (S)

Roza Güclü Hedín (S)

Gunnar Sandberg (S)

Karin Åström (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)

Hannah Bergstedt (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Elin Lundgren (S)

Jasenko Omanovic (S)